

Notitie Nationaal Programma Onderwijs

t.b.v. rondetafelgesprek cie. OWW TK 26 mei 2021

Afzender: Ouders & Onderwijs.

Deze notitie is mede gebaseerd op inbreng van de Reformatorische Oudervereniging, de Vereniging Openbaar Onderwijs, Voor Werkende Ouders, Oudervereniging Balans, OCO Amsterdam, Ouders010, de actiegroep Onderwijsaffaire en patiëntenorganisatie Iederin.

Met dank voor de uitnodiging om deel te nemen aan het rondetafelgesprek over het Nationaal Programma Onderwijs delen wij hierbij graag een aantal aandachtspunten vanuit het perspectief van ouders. Deze zijn voor een groot deel gebaseerd op de brief die wij hierover eerder aan u stuurden samen met bovengenoemde ouderorganisaties. De punten uit de brief zijn aangevuld met enkele nieuwe inzichten.

Over het NPO

We zijn blij dat er aandacht is voor het effect dat de coronaperiode heeft gehad op kinderen en gezinnen. Met het NPO krijgen scholen de mogelijkheid om een deel van die effecten op te vangen door extra aandacht aan kinderen te geven en te investeren in hun welbevinden. We vinden het positief dat schoolteams en de MR gezamenlijk bepalen waar het geld aan wordt besteed. We hebben ook aandachtspunten en overwegingen die we graag onder de aandacht brengen, om er zo voor te zorgen dat het NPO ook echt gaat werken voor kinderen.

Structurele investeringen zijn nodig

De beste manier om de effecten van corona in het onderwijs te boven te komen is en blijft het structureel investeren in bevoegde leerkrachten, kleinere klassen en meer handen in de klas. Hoewel het beschikbaar gestelde bedrag fors is, kunnen er geen structurele investeringen van gedaan worden. Immers, het risico is te groot dat na 2,5 jaar de middelen weer fors terugzakken. Een hoger salaris, meer leerkrachten in de school of structureel kleinere klassen kun je er dus niet uit bekostigen. Het is daarom beter om het geld over een langere periode uit te smeren, of nog beter, structureel te besteden aan een sterkere basis onder het onderwijs. Liever minder geld voor lange tijd, dan een enorm bedrag eenmalig.

Medezeggenschap

Ouderbetrokkenheid is essentieel om de plannen op scholen te laten slagen. In het programma is opgenomen dat de medezeggenschapsraad moet instemmen met het plan van de school. Mooi dat via die weg de betrokkenheid van ouders op schoolniveau is geborgd. Ook is er inmiddels een handreiking ontwikkeld voor de MR. Aandachtspunt hierbij is dat deze handreiking ook daadwerkelijk op tafel komt te liggen bij de MR. Hier kan de politiek en de minister een belangrijke rol in spelen.

Ouders betrekken bij het NPO

Naast de rol van de MR vragen we graag aandacht voor het gesprek tussen kind, ouder en leraar bij het maken van de individuele plannen. Juist nu is het van groot belang dat er een gelijkwaardig gesprek tot stand komt over de stappen die wenselijk zijn om kinderen zowel qua leren als qua welbevinden te ondersteunen. Onze ervaring tot nu toe is dat het betrekken van ouders bij de plannen voor hun kinderen door het onderwijs niet altijd als vanzelfsprekend wordt gezien. Graag vragen we hier dus extra aandacht voor.

Aandacht voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte

Kinderen met extra ondersteuning hebben meer problemen ondervonden tijdens de coronaperiode. Diverse vormen van ondersteuning op school en zorgarrangementen zijn stil komen te liggen. Bij het opstellen van de plannen voor het NPO moeten deze kinderen extra aandacht krijgen. Voor hen is het belangrijk dat er van het geld ook specialisten kunnen worden ingezet die aansluiten bij de specifieke behoeften die deze kinderen hebben. Vaak gaat het om maatwerktrajecten die niet direct vallen onder de interventies genoemd in de menukaart van het NPO, omdat deze kinderen specifiekere ondersteuning nodig hebben. We vragen dan ook om scholen die vrijheid te geven en ertoe op te roepen om voor deze kinderen maatwerk mogelijk te maken.

Thuiszitters dreigen (weer) buiten de boot te vallen

Alle kinderen zouden moeten kunnen profiteren van het NPO, juist ook de kinderen die al langere tijd geen onderwijs krijgen. Helaas dreigen de ca. 15.000 thuiszitters ook nu weer buiten de boot te vallen. Het

ministerie heeft scholen opgeroepen ook plannen op te stellen voor thuiszitters, maar we krijgen te veel signalen dat dit (nog) niet gebeurt. Daarom willen we dat er een expliciete eis komt aan scholen om voor 'hun' thuiszitters individuele plannen op te stellen in nauw overleg met hun ouders en henzelf. Ook moet er een plek komen waar ouders zich kunnen melden als dit niet gebeurt. Neem in de verantwoordingseisen van de NPO-gelden ook mee wat er is gedaan om thuiszitters te ondersteunen met de NPO-gelden. Ouders van kinderen die niet (meer) staan ingeschreven bij een school zouden zich moeten kunnen melden bij een samenwerkingsverband voor ondersteuning.

Aandacht voor extra lees- en rekenonderwijs

Uit de Staat van het Onderwijs weten we dat de achterstanden op het gebied van lezen en rekenen zijn toegenomen. Ook voor corona waren er al grote problemen op dit gebied. We pleiten er daarom voor om met middelen uit het NPO extra in te zetten op het leesonderwijs en rekenonderwijs op school. Kinderen die onvoldoende scores op het gebied van lezen en rekenen kunnen nu hopelijk wel de extra ondersteuning binnen de school krijgen die zo hard nodig is. Zeker voor kinderen met dyslexie of dyscalculie is dit hard nodig. We constateren dat sinds de invoering van passend onderwijs veel van de expertise op dit gebied in de scholen is verdwenen. Het NPO biedt een kans om dit enigszins te herstellen.

Te veel druk op kinderen

Sommige kinderen hebben het vanwege de coronamaatregelen erg moeilijk. Daarom moeten we ervoor waken dat het programma te veel extra druk legt op kinderen. We zijn dan ook blij dat scholen de ruimte krijgen om verlengde leerroutes aan te bieden en daarmee kinderen de tijd te geven die ze nodig hebben. Het is belangrijk om oog te blijven houden voor de druk die we op kinderen leggen en ruimte te geven om de vertraging in te halen, ook als dat extra (school)tijd kost. Zeker op het speciaal onderwijs geldt dat het van groot belang is dat kinderen langer over hun opleiding kunnen doen.

Komt het geld bij de juiste kinderen?

De coronacrisis heeft vooral gezorgd voor grotere verschillen tussen kinderen, niet per se voor achterstanden bij alle kinderen. Dit zien we ook terug in onderzoek onder ouders: ongeveer de helft geeft aan dat hun kinderen geen achterstand hebben, of juist een voorsprong. Dit betekent dat het heel belangrijk is dat er de mogelijkheid is om de middelen in te zetten op die plekken waar het hardst nodig is. Dat is in de huidige opzet van het NPO niet mogelijk, omdat iedere school een bedrag per kind ontvangt, of het nu nodig is of niet. Wanneer het gaat over de vertraging door de coronacrisis, wordt ook vaak het sterke verband met opgroeien in armoede vergeten. Er zijn in Nederland veel kinderen die opgroeien in armoede en voor hen zijn de gevolgen het grootst, ook ná de coronacrisis. Kortom, richt de middelen op die kinderen die het het hardst nodig hebben.